

Cmentarz w Staromieściu

Cmentarz na Staromieściu

Zabytkowy nagrobek miejscowego proboszcza ks. W. Cybulskiego (zm. 1880 r.) z rzeźbą Najświętszej Marii Panny NP wykonany przez E. Stehlika na cmentarzu na Staromieściu

Pomnik - nagrobek księdza kanonika Józefa Stafieja

Wybudowana z cegły na przełomie XVII i XVIII wieku niewielka, otwarta kaplica cmentarna

Kapliczka Matki Bożej Pocieszenia

Cmentarz w Staromieściu powstał zapewne w I poł. XIX w.; jak na większości rzeszowskich i podrzeszowskich nekropoli obecny jest warsztat Janików zarówno w formach prostych jak i pomnikach z rzeźbami. Z Rzeszowa może także pochodzić jeden z nagrobków o analogicznych rozwiązaniach jakie można zauważyć na słocińskich dziełach J. Czuby. Jest też reprezentant środowiska krakowskiego – E. Stehlik, który wykonał nagrobek miejscowego proboszcza ks. W. Cybulskiego (zm. 1880 r.) z rzeźbą Najświętszej Marii Panny NP. Można także zauważyć kilka innych rzeźb (Marii, Płaczki) zdobiących miejscowe pomniki, niestety nie są one sygnowane.

Najcenniejszym i prawdopodobnie najstarszym nagrobkiem jest pomnik proboszcza ks. Stanisława Walickiego (zm. 1846) w formie bogato rzeźbionej antycznej stelli zwieńczonej urną. Niewielki, ale bardzo starannie wykonany nagrobek może być powiązany z którymś z lwowskich warsztatów, które jak już wiemy wykonywały w tym czasie dzieła dla rzeszowskich klientów.

Na pagórku cmentarnym znajduje się wiele krzyży i figur nagrobnych. Na centralnym miejscu, przy głównej alei cmentarnej spotykamy piękny nagrobek proboszcza Staromieścia, księdza kanonika Józefa Stafieja. Wysoki cokół w formie graniastosłupa zakończony ozdobnym gzymsem jest podzielony na dwa segmenty. Na nim stoi figura św. Józefa z Dzieciątkiem wysoka na 160 cm, zwrócona frontem w kierunku kościoła. W górnej części – fotografia zmarłego i tablica z napisem od parafian.

Opodal niego znajduje się równie piękny nagrobek w formie graniastosłupa, księdza proboszcza Wincentego Cybulskiego. Zakończony jest ozdobną płytą, z której wyłania się glob Ziemi. Na nim stoi Niepokalana Maria Panna, która depcze głowę węża.

W środkowej części cmentarza stoi wybudowana z cegły na przełomie XVII i XVIII wieku niewielka, otwarta kaplica cmentarna. Jest w formie rotundy, ze ściętą ścianą frontową, tworzy półkolistą absydę. Dach - dwuspadowy, pokryty dachówką karpiówką. Dziś mocna zniszczona, wymaga gruntownej renowacji.

Kapliczka Matki Bożej Pocieszenia pierwotnie stała po prawej stronie drogi prowadzącej z Rzeszowa do Głogowa na posesji rodziny Osypków. Pochodzi z końca XVIII wieku, zbudowana z cegły, kryta dachówką karpiówką. Posiada trzy kondygnacje uskokowo zwężające się ku górze i oddzielone gzymsami. W kondygnacjach drugiej i trzeciej znajdują się głębokie wnęki sklepione kolebkowo. Ściany pierwszej kondygnacji są ozdobione czterema prostokątnymi płycinami. Kondygnacje druga i trzecia mają po dwie płyciny. W dolnej wnęcie kapliczki znajdował się kiedyś obraz Matki Bożej Leżajskiej a w górnej figurka św. Floriana.

W 1974 roku, w wyniku poszerzenia drogi kapliczka została przeniesiona na cmentarz w Staromieściu. Obecnie odremontowana stoi w dolnej części cmentarza.

Na podst. Zeszytów Staromiejskich nr 1/1999 „Staromiejskie krzyże - kapliczki - figury”